

POLITECHNIKA KRAKOWSKA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2013/2014

Wydział Inżynierii Środowiska

Kierunek studiów: Gospodarka przestrzenna

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Kod kierunku: 4

Stopień studiów: I

Specjalności: Gospodarka przestrzenna

1 INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

NAZWA PRZEDMIOTU	Geografia ekonomiczna
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	Economic geography
KOD PRZEDMIOTU	GP-1/B6
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty podstawowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	4.00
SEMESTRY	1

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	LABORATORIUM	LABORATORIUM KOMPUTERO- WE	PROJEKT	SEMINARIUM
1	30	15	0	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu geografii ekonomicznej

Cel 2 Zapoznanie studenta z podstawowymi metodami stosowanymi w geografii ekonomicznej

Cel 3 Zapoznanie studentów z mechanizmami rozwoju gospodarczego oraz roli relacji przestrzennych w rozwoju gospodarczym

Cel 4 Nabycie umiejętności analiz przestrzennych

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

- 1 znajomość podstawowych elementów matematyki
- 2 umiejętność obsługi komputera w stopniu podstawowym
- 3 wiedza geograficzna realizowana przez program nauczania w szkole ponadgimnazjalnej

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza Student definiuje i opisuje podstawowe pojęcia z zakresu geografii ekonomicznej

EK2 Wiedza Student potrafi dokonać analizy stanu wiedzy na temat współczesnego rozwoju społeczno-gospodarczego w warunkach globalizacji

EK3 Umiejętności Student potrafi analizować zagadnienia społeczno-gospodarcze w różnych skalach przestrzennych

EK4 Umiejętności Student rozumie relacje przestrzenne pomiędzy poszczególnymi sferami gospodarki, uwarunkowania lokalizacyjne produkcji i usług

EK5 Umiejętności Wizualizacja danych i analiza przestrzenna

EK6 Kompetencje społeczne student potrafi pracować samodzielnie i współpracować w zespole nad wyznaczonym zadaniem

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Wprowadzenie do geografii ekonomicznej. Przedmiot i działy geografii ekonomicznej.	2
W2	Rozwój ludności świata. Cykl demograficzny: pierwsze i drugie przejście demograficzne. Polityka demograficzna i migracyjna państw. Wpływ struktur demograficznych na rozwój gospodarczy.	2
W3	Pierwszy sektor gospodarki. Czynniki mające wpływ na rozwój rolnictwa. Systemy produkcji rolniczej. Rola rolnictwa w gospodarce. Wspólna polityka rolna UE. Zielona rewolucja. Teoria lokalizacji rolnictwa von Thunena.	2
W4	Klasyfikacje działalności przemysłowej. Lokalizacja absolutna i względna. Czynniki lokalizacji. Teoria ośrodków centralnych Christallera: funkcje centralne, rozmieszczenie usług.	2
W5	Teoria lokalizacji przemysłu Webera. Model maksymalizacji zysku Loscha. Macierz behawioralna Preda. Model Smitha i Rawstorna przestrzennych granic zyskowności. Długie fale i fazy cyklu Kondratiewa. Przestrzenny podział pracy. Model przedsiębiorstwa wielozakładowego Humphrysa. Skutki przestrzenne funkcjonowania cyklu życiowego produktu. Teoria elastycznej organizacji produkcji.	2

WYKŁAD		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W6	Zmiany tendencji lokalizacyjnych. Racjonalizacja i restrukturyzacja. Internacjonalizacja i globalizacja. Dostawy just-in-time i elastyczna produkcja. Lokalizacja przemysłu a ochrona środowiska. Przyczyny migracji przemysłu na tereny wiejskie.	2
W7	Czynniki lokalizacji przemysłu high-tech. Reguła koherencji lokalizacyjnej. Koncentracja przestrzenna przemysłu zaawansowanego technologicznie. Skutki deindustrializacji. Delokalizacja. Reindustrializacja.	2
W8	Interwencjonizm państwowy. Instrumenty wsparcia inwestycji w Polsce. Zachęty inwestycyjne a polityka UE. Specjalne strefy ekonomiczne jako element polityki regionalnej. Krytyka SSE. Zmiany idei SSE. Współczesna polityka rządu wobec SSE w Polsce.	2
W9	Koncentracja przestrzenna działalności gospodarczej. Koncentracja produkcji/usług (korzyści skali). Koncentracja kapitału (organizacyjna). Koncentracja przestrzenna (aglomeracja). Typy aglomeracji przestrzennej: okręg Marshallowski, hub & spoke, platforma satelicka, grono przedsiębiorczości (klaster). Diament korzyści aglomeracji Portera. Kluczowe cechy skupienia regionalnego wg. Garofoli	2
W10	Rola dodatnich i ujemnych sprzężeń zwrotnych w powstawaniu i rozwoju struktur przestrzennych. Koncepcja okien sposobności lokalizacyjnych. Koncepcja zależności od ścieżki. Uwieszenie na ścieżce.	2
W11	Rdzeń-peryferie. Teoria biegunów wzrostu. Efekty rozprzestrzeniania i wymywania. Dyfuzja hierarchiczna i zaraźliwa. Teoria etapów rozwoju Friedmanna. Model polaryzacyjno-dyfuzyjny a zrównoważony rozwój.	2
W12	Czynniki lokalizacji centrów outsourcingowych. Znaczenie centrów outsourcingowych dla gospodarki lokalnej. Czynniki zróżnicowania centrów outsourcingowych w Polsce. Centra outsourcingowe w Polsce na tle Europy i świata.	2
W13	Dostępność przestrzenna. "Kurczenie się świata". Implozja miejska. Przepływy w przestrzeni: Triada Ullmana. Reguła Toblera. Opór odległości. Model potencjału. Dostępność, powiązania transportowe a rozwój lokalny i regionalny.	2
W14	Osadnictwo a środowisko geograficzne. Przestrzenne typy układów osadniczych. Reguła wielkości-kolejności. Model merkantylistyczny rozwoju sieci miejskiej.	2
W15	Miasto zwarte a ekspansja przestrzenna. Urbanizacja. Semi-urbanizacja. Deruralizacja. Suburbanizacja. Kontrurbanizacja. Fazy rozwoju miasta. Dzienny system miejski miasta. Strefy funkcjonalno-przestrzenne regionu miejskiego. Cykl życia rodziny: preferencje mieszkaniowe. Model rozwoju ludnościowego w obszarze zurbanizowanym.	2

ĆWICZENIA		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
C1	Obliczanie ruch naturalnego ludności. Typologia ruchu naturalnego ludności (typologia Webba). Analiza przestrzenna ruchu naturalnego ludności.	2
C2	Analiza ruchu naturalnego ludności dla dwóch okresów czasowych. Prezentacja i interpretacja graficzna wyników.	2
C3	Wybór optymalnej lokalizacji dla działalności komercyjnych i usług publicznych.	3
C4	Analiza zróżnicowania zjawisk metoda kartogramu prostego i złożonego.	2
C5	Koncentracja zjawisk społeczno-gospodarczych w przestrzeni (iloraz lokalizacji, krzywa Lorenza, współczynnik koncentracji Giniego)	4
C6	Przepływy i przemieszczenia (macierz input-output, diagram wektorowy, kartogram wstęgowy)	2

7 NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykłady

N2 Dyskusja

N3 Praca w grupach

N4 Konsultacje

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	6
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta	54
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Test

F2 Ćwiczenie praktyczne

F3 Projekt indywidualny

F4 Projekt zespołowy

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1 Średnia ważona ocen formujących

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

W1 Aktywność na zajęciach

OCENA AKTYWNOŚCI BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA

B1 Projekt indywidualny

B2 Projekt zespołowy

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 3.0	Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu geografii ekonomicznej
NA OCENĘ 3.5	Student porównuje pojęcia z zakresu geografii ekonomicznej
NA OCENĘ 4.0	Student dokonuje analizy podstawowych pojęć z zakresu geografii ekonomicznej
NA OCENĘ 4.5	Student posiada szczegółową wiedzę na temat geografii ekonomicznej
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi wykorzystać posiadana wiedzę w sposób wyczerpujący
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi podać przykłady wpływu globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi podać przykłady wpływu globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy oraz zna główne teorie wyjaśniające globalizację
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi wyjaśnić wpływ globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy na wybranych przykładach
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi wyjaśnić wpływ globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy w różnych skalach przestrzennych
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi wyjaśnić wpływ globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy w różnych skalach przestrzennych i dokonać jego oceny z punktu widzenia rozwoju krajów na różnym poziomie rozwoju

EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi podać przykłady zjawisk społeczno-gospodarczych w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi wymienić zjawiska społeczno-gospodarcze występujące w różnych skalach przestrzennych oraz określić ich wpływ na rozwój gospodarczy
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi zinterpretować zjawiska społeczno-gospodarcze występujące w różnych skalach przestrzennych
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi zinterpretować zjawiska społeczno-gospodarcze występujące w różnych skalach przestrzennych oraz wyjaśnić ich wpływ na rozwój gospodarczy
NA OCENĘ 5.0	Student rozumie powiązania zjawisk i procesów społeczno-gospodarczych w różnych skalach przestrzennych oraz potrafi je samodzielnie zinterpretować w oparciu o dane źródłowe
EFEKT KSZTAŁCENIA 4	
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi wymienić czynniki lokalizacji
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi ocenić ważność poszczególnych czynników lokalizacji dla różnych działalności gospodarczych
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi ocenić ważność poszczególnych czynników lokalizacji dla różnych działalności gospodarczych na różnym etapie ich rozwoju
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi dokonać optymalnej lokalizacji podstawowych działalności gospodarczych
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi dokonać optymalnej lokalizacji różnych działalności gospodarczych
EFEKT KSZTAŁCENIA 5	
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie podstawowym oraz zinterpretować główne prawidłowości analizowanego zjawiska społeczno-ekonomicznego
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie średnim oraz zinterpretować główne prawidłowości analizowanego zjawiska społeczno-ekonomicznego
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie bardziej zaawansowanym oraz zinterpretować analizowane zjawisko społeczno-ekonomiczne
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie bardziej zaawansowanym oraz dokonać pogłębionej interpretacji analizowanego zjawiska społeczno-ekonomiczne
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie zaawansowanym oraz dokonać analizy przestrzennej analizowanego zjawiska społeczno-ekonomicznego

EFEKT KSZTAŁCENIA 6	
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną.
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną i zespołową.
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną i zespołową. W pracy zespołowej potrafi dopasować do projektu właściwy typ przywództwa.
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną i zespołową. W pracy zespołowej potrafi dopasować do projektu właściwy typ przywództwa, zastosować techniki redukcji nadmiernego konformizmu i nonkonformizmu społecznego.
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną i zespołową. W pracy zespołowej potrafi dopasować do projektu właściwy typ przywództwa, zastosować techniki redukcji nadmiernego konformizmu i nonkonformizmu społecznego. Potrafi zaprojektować efektywną sieć interakcji społecznych.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKT KSZTAŁCENIA	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO SZCZEGÓLOWYCH EFEKTÓW ZDEFINIOWANYCH DLA PROGRAMU	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W02 K_W15	Cel 1	W1 W2 W3 W4 W7 W10 W11 W15 C1 C4 C5	N1 N2	F1 F3
EK2	K_W02 K_W15	Cel 3 Cel 4	W3 W5 W7 W8 W10 W11	N1 N2	F1
EK3	K_W02 K_W15	Cel 2 Cel 3 Cel 4	W1 W4 W5 W6 W7 W8 W12 C1 C2 C5 C6	N1 N2 N3 N4	F2 F3 F4
EK4	K_W02 K_W15	Cel 3 Cel 4	W3 W4 W5 W6 W7 W8	N2 N4	F2 F3 F4
EK5	K_W02 K_W15	Cel 2 Cel 3 Cel 4	C1 C2 C3 C4 C5 C6	N2 N3 N4	F2 F3 F4
EK6	K_W02 K_W15	Cel 2 Cel 4	C1 C2 C3 C4 C5 C6	N2 N3 N4	F2 F3 F4

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA

- [1] Domanski R. — *Geografia ekonomiczna. Ujęcie dynamiczne*, Warszawa, 2006, Warszawa
[2] Kucinski K. (red.) — *Geografia ekonomiczna*, Kraków, 2009, Wolters Kluwer Business

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] Zborowski A. — *Przemiany struktury społeczno-przestrzennej regionu miejskiego w okresie realnego socjalizmu i transformacji ustrojowej (na przykładzie Krakowa)*, Kraków, 2005, IGiGP UJ
[2] Jackowski A. (red.) — *Encyklopedia szkolna. Geografia*, Kraków, 2005, Zielona Sowa

LITERATURA DODATKOWA

- [1] bieżące publikacje związane z treściami realizowanymi w ramach geografii ekonomicznej

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr Agnieszka Sobala-Gwosdz (kontakt: asobala@poczta.fm)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

- 1 Doktor Agnieszka Sobala-Gwosdz (kontakt: asobala@poczta.fm)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....